

‘Opera heeft de kracht je naar de plek te brengen waar onze emoties verborgen liggen. Diep in onszelf.’

‘Welkom in de waanzin van onze hersenen, in de wereld zoals die zou kunnen zijn.’

Lady in the Dark

Interview met regisseur Anna Pool

In Kurt Weill's beroemde Broadway-opera Lady in the Dark belandt Liza Elliot, hoofdredacteur van een modemagazine, door mentale klachten bij een psychiater. Door drie droom-sequenties word je meegenomen in het onderbewuste van Liza, die als het ware een drieluik van korte opera's zijn: de 'Glamour'-droom, de 'Huwelijk'-droom en de 'Circus'-droom. De thema's van haar dromen zoals werk- en prestatiedruk, zelfbeeld en zelfvervulling in een jachtige en hectische maatschappij, zijn vandaag de dag herkenbaarder dan ooit.

Regisseur Anna Pool presenteert samen met de gevierde Amerikaanse dirigent David Stern deze Weill-klassieker. In haar regie reflecteert Pool op de gedateerde man-vrouw verhoudingen. 'Ik laat het publiek weten dat we ons allemaal bewust zijn van het feit dat dit stuk in een andere tijd geschreven is, terwijl we het publiek toch het oorspronkelijke stuk en Liza's reis laten beleven.'

Het stuk is een raamvertonning, gebaseerd op Liza's psychoanalyse en ontspint zich in drie droom-sequenties. Wat is de functie van deze dromen?

‘De dromen geven Liza de ruimte om zichzelf te zijn en de mogelijkheid zich uit te drukken zoals ze dat in haar echte leven niet kan. De plekken die ze bezoekt en de kleding die ze draagt zijn in deze dromen grenzeloos. Alles is mogelijk. Karakters uit haar leven komen in nieuwe verschijningen voorbij. Maar wat doen zij daar? Is dit wat ze wil, wat ze denkt dat ze wil of waarvan ze nog niet beseft dat ze het graag wil? Welkom in de waanzin van onze hersenen, in de wereld zoals die zou kunnen zijn. Opera heeft de kracht je naar de plek te brengen waar onze emoties verborgen liggen. Diep in onszelf. Met tekst alleen dring je niet door in deze diepere laag. Je hebt de muziek echt nodig.’

Lady in the Dark is in 1941 geschreven. Kunnen we ons nog goed verplaatsen in Liza?

‘Liza is een bijzondere, getalenteerde en geliefde vrouw. Door aan de verwachtingen van alle mensen om haar heen te willen voldoen, is ze zichzelf echter kwijtgeraakt. Haar positie als hoofdredacteur van een groot modemagazine was uitzonderlijk in die tijd. Tegenwoordig hebben we veel meer vrouwen op zulke hoge functies. Des te opvallender is het dat de problemen waar Liza tegen aanloopt, zoals de enorme werkdruk en keuzestress, niet veranderd zijn. Ze zijn alleen maar groter geworden. Niet alleen vrouwen, maar ook mannen ervaren hierdoor angstproblemen, depressies en paniekaanvallen.’

Uw manier van regisseren wordt als innovatief omschreven. Wat valt in Lady in the Dark hieronder?

‘Onder andere mijn reflecties op de gedateerde man-vrouw verhoudingen in deze opera. In grappige knipogen naar de jaren '40 zoom ik in op het gedrag van de mannen. Niet alleen Liza ligt op de bank van de psychater, ook de anderen worden onder de loep genomen. Daarbij is de psychiater in mijn regie geen man maar een vrouw. Nu twee vrouwen met elkaar in gesprek gaan, is de neerbuigende toon minder hinderlijk dan wanneer deze van een man zou zijn. Dat accepteren we vandaag de dag gewoon niet meer. Zo probeer ik de verhoudingen gelijkwaardiger te maken. Niet als een feministische daad, maar als een daad van bevrijding, zodat we ook nu nog van Lady in the Dark kunnen genieten.’

Lady in the Dark wordt uitgevoerd in het Engels met Nederlandse en Engelse boventiteling.